

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
«Міжнародні відносини і світова політика»

**Підготовки
галузі знань
спеціальності**

**бакалавра
29 «Міжнародні відносини»
292 «Міжнародні економічні відносини»**

**освітньо-професійної
програми**

«Міжнародний бізнес»

Силабус розроблено на основі освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Міжнародний бізнес» 2020 р., Стандарту вищої освіти України для бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Розробник: Романюк Наталія Іванівна

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій, протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(проф. Н. Н. Коцан)

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Міжнародні відносини і світова політика																	
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій, Факультет міжнародних відносин																	
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	3 семестр, 2 курс																	
ВИКЛАДАЧ	Романюк Наталія Іванівна																	
КОНТАКТНІ ДАНІ	Romaniuk.natalia@vnu.edu.ua																	
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Кандидат географічних наук, доцент. Міжнародні відносини і світова політика, європейська інтеграція, актуальні проблеми зовнішньої політики України. Володіння іноземними мовами: російська – вільно, англійська, польська – зі словником.																	
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	Лекції, семінарські заняття																	
КРЕДИТИ ECTS	5																	
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Іспит, проводиться в усній формі																	
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	Поточне оцінювання – макс. 40 балів (розбиття на 16 семінарських занять – див. табл. Іспит – 60 балів. Здача іспиту обов'язкова всіма студентами. Загальна максимальна сума балів за курс – 100.																	
	Модуль 1																Модуль 2	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17	Іспит
	Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10	Сем 11	Сем 12	Сем 13	Сем 14	Сем 15	Сем 16	Сем 17	
	4	2	2	2	2	3	4	3	3	2	2	2	2	3	2	2	3	60
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі за погодженням із викладачем. Допустима кількість пропусків без поважних причин – 2. Списування під час поточного контролю та під час здачі іспиту заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).																	

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ	<p><i>Метою курсу є ознайомити студентів з основними тенденціями та особливостями розвитку міжнародних відносин на сучасному етапі, виробити навички аналізу закономірностей та особливостей розвитку міжнародних відносин і світової політики як на глобальному так і на регіональному рівні.</i></p> <p><i>Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування у студентів комплексних знань про найважливіші та базові аспекти міжнародних відносин та світової політики; формування системи знань про характер і зміст міжнародних відносин і світової політики у 90-х рр. ХХ – початку ХХІ ст.; дослідження діяльності відомих політичних лідерів і дипломатів; ознайомлення студентів із закономірностями розвитку системи міжнародних відносин; розгляд міжнародних криз і конфліктів кінця ХХ – поч. ХХІ ст.; формування вміння аналізувати нові риси міжнародних відносин в епоху глобалізаційних процесів; висвітлення глибинних змін у світовій політиці; розгляд особливостей розвитку регіональних систем міжнародних відносин.</i></p>
--------------------------------------	---

ОПИС КУРСУ

КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 17 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No.	ТЕМА
1.	Геополітична структура сучасного світу. Основні центри сили.
2.	Глобалізація як тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин.
3.	Інтеграція як тенденція розвитку міжнародних відносин.
4.	Демократизація як тенденція розвитку міжнародних відносин.
5.	Сучасна міжнародна безпека. Основні загрози міжнародній безпеці.
6.	Особливості сучасних конфліктів.
7.	Країни Європи в системі сучасних міжнародних відноси.
8.	Країни Близького Сходу в сучасних системі міжнародних відноси.
9.	Країни Закавказзя в системі сучасних міжнародних відноси.
10.	Країни Центральної Азії в системі сучасних міжнародних відноси.
11.	Країни Південної Азії в системі сучасних міжнародних відноси.
12.	Країни Південно-Східної Азії в системі сучасних міжнародних відноси.
13.	Країни Північно-Східної Азії в системі сучасних міжнародних відноси.
14.	Країни Африки в системі сучасних міжнародних відноси.
15.	Країни Латинської Америки в системі сучасних міжнародних відносин
16.	Країни Північної Америки в системі сучасних міжнародних відносин.
17.	Україна в системі сучасних міжнародних відносин.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 416 с.   2. Демчук, П. О. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції [Текст]:

- навчальний посібник. / Павло Олексійович. Демчук. – К. : ППП, 2004. – 264 с.
3. Дещинський Л.Є. Панюк А.В. Міжнародні відносини України: історія і сучасність: Ч. I. Навч. посіб. – Львів: Видавництво “Бескид Біт”, 2002. – 224 с.
  4. Дещинський Л.Є. Міжнародні відносини України: історія і сучасність: Ч. II. Навч. посіб. – Львів: Видавництво “Бескид Біт”, 2004. 320 с.
  5. Дорош Л.О. Вступ до спеціальності «Міжнародні відносини»: навч. посібник / Л.О. Дорош, Ю.Я. Тишкун, Я.Б. Турчин. – Львів : Видавництво львівської політехніки, 2013. – 176 с.
  6. Європейський Союз: навч. посібник / [А.О. Бояр, Н.П. Карпчук, Н.І. Романюк та ін.]; за ред. А.О. Бояра, С.В. Федонюка – Київ : ФОП Маслаков, 2020. – 600 с.
  7. Європейська та євроатлантична інтеграція: навчальний посібник / [О.В. Баула, Т.В. Божидарнік, Т.М. Вісіна, Н.М. Галазюк, О.М. Зелінська О.Я. Кравчук, П.Я. Кравчук, Л.В. Корольчук, О.М. Лютак, Т.Л. Никитюк, Л.В. Савош, О.А. Урбан] за заг. ред. О.М. Лютак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 376 с.
  8. Интеграция в Западном полушарии на пороге XXI века. – М.: Институт Латинской Америки РАН, 1999. – 300 с.
  9. Киссинджер Г. Нужна ли Америке внешняя политика ? / Г. Киссинджер. – (Пер. с англ. под ред. В.Л.Иноземцева. – М.: Ладомир, 2002. – 352 с.
  10. Копійка В.В. Європейський Союз: заснування та етапи становлення / Копійка В.В. Шинкаренко Т.І. . – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2001. – 448 с.
  11. Міжнародні відносини та світова політика : [навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл.] / В.Ю. Крушинський, В.А. Манжола. – К. : Либідь, 2007. – 192 с.
  12. Ланцов С.А. Мировая политика и международные отношения: Конспект лекцій /С.А. Ланцов. – С.Пб.: Изд-во Михайлова В.А., 2000. – 64 с.
  13. Лебедева М.М. Мировая политика / Лебедева М.М. – М: Аспект Пресс, 2004. – 351 с.
  14. Міжнародні організації: навч. посіб. /Заред. О.С.Кучика.- 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 749 с.
  15. Сич, О. І. Світ у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст.: основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку [Текст] : навч. посібник / Олександр Іванович Сич, А. В. Мінаєв. – Рек. МОН. – Чернівці : Наші книги, 2010. – 200 с.
  16. Современные международные отношения / Под ред. А.В. Торкунова. – М.: РОССПЭН, 2001. – 584 с.
  17. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник/ Т.В. Стройко. – К.: Кондор-Видавництво, 2018. –250 с.
  18. Талыбов Р. Страны Азии в системе международных отношений. – М. : Инсан, 2016. - 304 с.
  19. Russet B. Starr World Politics. The Menu for Choice.: Fourth Edition. – New York.: W.H.Freeman and Company, 1992.

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Лісовський П.М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація : Навч. посіб. / П.М. Лісовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2017. – 156 с.
2. Міжнародні відносини та світова політика : [навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл.] / В.Ю. Крушинський, В.А. Манжола та ін.. – К. : Знання, 2014. – 662 с.
3. Шергін С. Політологія міжнародних відносин : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 256 с.
4. Журнал «Зовнішні справи» URL/ <https://uaforeignaffairs.com/uk/releases>

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні компетентності	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 1
	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ЗК 2
	Здатність навчатися та бути сучасно навченим.	ЗК 3
	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 5
	Здатність спілкуватися іноземними мовами	ЗК 6
	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ЗК 10
	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 12
Фахові компетентності	ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.	ФК 1
	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.	ФК 2
	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.	ФК 3
	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	ФК 4
	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	ФК 8
	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	ФК 9
	Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні	ФК 10

	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	ФК 11
	Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.	ФК 12
	Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.	ФК 13
	Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами	ФК 14
	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.	ФК 16

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	5
Загальне навантаження (годин)	150
Лекції	40
Семінарські заняття	32
Консультації	10
Самостійна робота	68
Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
читання літератури для занять	15
проведення досліджень	8
виконання доручень та виконання домашніх завдань	20
групова робота поза класом	7
підготовка доповіді / презентації	8
підсумковий іспит	10
Загальна кількість годин	68